

475

Besluit van 18 augustus 1979 tot wijziging van het Koninklijk besluit van 2 juli 1938 (Stb. 247), houdende bepalingen tot uitvoering van de Wet op de weerkorpsen

Wij Juliana, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Justitie van 10 juli 1978, Stafafdeling Wetgeving Publiekrecht, nr. 330/678, gedaan mede namens Onze Ministers van Binnenlandse Zaken en Defensie;

Gelet op artikel 1 van de Wet op de weerkorpsen (Stb. 1936, 206);

De Raad van State gehoord (advies van 16 augustus 1978, nr. 4);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Justitie, Stafafdeling Wetgeving Publiekrecht van 14 augustus 1979, nr. 104/679, gedaan mede namens Onze Ministers van Binnenlandse Zaken en Defensie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Enig artikel

In het Koninklijk besluit van 2 juli 1938 (Stb. 247)¹ worden de volgende wijzigingen aangebracht.

A. Artikel 1, tweede lid, wordt gelezen:

2. Voorts kunnen op de voet van het in § V bepaalde particuliere beveiligingsorganisaties worden toegelaten.

B. § V wordt gelezen:

Par. V

Particuliere beveiligingsorganisaties

Artikel 17

1. Onder particuliere beveiligingsorganisaties worden in dit besluit verstaan door particulieren in het leven geroepen organisaties, welke gericht zijn of mede gericht zijn op feitelijke handhaving van de veiligheid van personen en goederen of van de openbare orde en rust en niet vallen onder de paragrafen II tot en met IV.

2. Zij worden onderscheiden in:

- a. particuliere beveiligingsbedrijven: ondernemingen die beroepsmatig de in het eerste lid genoemde werkzaamheden, doch andere dan genoemd onder d, verrichten ten behoeve van derden en daarbij in hoofdzaak gebruik maken van mankracht;
- b. particuliere bedrijfsbeveiligingsdiensten: door ondernemingen in het leven geroepen organisaties, die de in het eerste lid genoemde werkzaamheden ten behoeve van het eigen bedrijf of de onderneming verrichten;
- c. particuliere alarmcentrales: ondernemingen die beroepsmatig ten behoeve van derden de in het eerste lid genoemde werkzaamheden verrichten, met gebruikmaking van detectoren welke hun bevindingen langs telecommunicatieverbindingen doorgeven aan één of meer centrale punten, waar die bevindingen worden geregistreerd en op hun waarde geschat en van waaruit assistentie wordt gevraagd aan de politie en eventueel aan andere overheids- of particuliere instanties;
- d. particuliere geld- en waardetransportbedrijven: ondernemingen die beroepsmatig ten behoeve van derden geld en grote waarden in beperkte omvang vervoeren;
- e. overige particuliere beveiligingsorganisaties.

Artikel 18

1. Onze Minister van Justitie kan particuliere beveiligingsorganisaties toelaten tot het functioneren in een of meer van de categorieën, genoemd in artikel 17, tweede lid. In de toelating worden de duur waarvoor de toelating wordt verleend, en het territorium waarbinnen de organisatie haar werkzaamheden verricht, omschreven.

2. Onze Minister van Justitie stelt algemene vereisten voor toelating vast. Deze zijn tevens als algemene voorschriften aan een toelating verbonden. Zij worden openbaar gemaakt door plaatsing in de Nederlandse Staatscourant en kunnen betreffen:

- a. de door de particuliere beveiligingsorganisatie te verrichten werkzaamheden;
  - b. de wijze waarop die werkzaamheden worden verricht;
  - c. het optreden van de organisatie naar buiten en de presentatie;
  - d. de financiële grondslagen van de organisatie;
  - e. de geschiktheid, bekwaamheid en betrouwbaarheid van de leiding en het personeel van de organisatie;
  - f. de leeftijd, zowel van de leiding van de organisatie als van haar personeel;
  - g. het dragen van een uniform door personeelsleden van de organisatie;
  - h. het legitimatiebewijs;
  - i. verslaglegging door de organisatie;
  - j. andere onderwerpen die de kwaliteit en het functioneren van de organisatie raken.
3. Bij de beslissing omtrent de toelating wordt voorts gelet op:
- a. de bekwaamheid en geschiktheid van de leiding van de organisatie en van haar personeel;
  - b. de opzet van de organisatie;
  - c. de controle op het personeel door de organisatie;
  - d. het gebouw en de inrichting van het gebouw waarin de organisatie gevestigd is;
  - e. het materieel waarvan de organisatie bij de uitvoering van haar werkzaamheden gebruik maakt;
  - f. de wijze van verslaglegging van de werkzaamheden van de organisatie;
  - g. het bestaan van waarborgen voor een goed samenspel met overheidsinstellingen;
  - h. de controle op het vervuld zijn of de naleving van de gestelde voorschriften door de organisatie;

i. het bestaan van een redelijke behoefte aan de werkzaamheden van de organisatie.

4. Aan een toelating kunnen bijzondere voorschriften worden verbonden, die de in het voorgaande lid genoemde onderwerpen kunnen betreffen.

5. Onze Minister van Justitie kan de toelating intrekken indien:

a. het bij of krachtens dit besluit bepaalde wordt overtreden;

b. een aan de toelating verbonden voorschrift niet wordt nageleefd;

c. gegevens te zijner kennis komen die, waren zij op het tijdstip van toelating bekend, tot weigering zouden hebben geleid.

6. Onze Minister van Justitie kan de voorschriften, aan een toelating verbonden, tussentijds wijzigen, evenals de duur waarvoor de toelating is verleend en het territorium waarbinnen de organisatie haar werkzaamheden verricht.

C. Artikel 21 wordt gelezen:

1. De door de Minister van Justitie voor een bepaald tijdvak toegelaten particuliere nachtveiligheidsdiensten worden geacht voor dat tijdvak als particuliere beveiligingsbedrijven te zijn toegelaten.

2. De door Onze Minister van Justitie toegelaten particuliere bedrijfsbewakingsdiensten worden geacht voor een tijdvak van twee jaren vanaf de datum van inwerkingtreding van dit besluit als particuliere bedrijfsbeveiligingsdiensten te zijn toegelaten.

3. Beveiligingsorganisaties behorende tot de in artikel 17, tweede lid, onder c en d genoemde categorieën die, hoewel niet toegelaten door Onze Minister van Justitie, op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit werkzaam zijn, dienen binnen drie maanden na inwerkingtreding van dit besluit een verzoek om toelating in. Indien zij dit hebben gedaan mogen zij hun bedrijf uitoefenen tot Onze Minister van Justitie op dit verzoek om toelating heeft beslist.

4. Tegen beschikkingen strekkende tot weigering of intrekking van een toelating, die gegeven zijn voor de inwerkingtreding van dit besluit, staat beroep op Ons open, op de voet van artikel 18, vierde en vijfde lid, zoals dit voor de inwerkingtreding van dit besluit luidde, ook indien de bij die bepaling geregelde beroepstermijn eindigt op of na de datum van die inwerkingtreding.

Lasten en bevelen dat dit besluit, met de nota van toelichting, in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

Porto Ercole, 18 augustus 1979

Juliana

De Minister van Justitie,
J. de Ruiter

De Minister van Binnenlandse Zaken,
H. Wiegel

De Minister van Defensie,
Scholten

Uitgegeven de zesde september 1979

De Minister van Justitie,
J. de Ruiter

¹ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 4 juli 1977, Stb. 422.

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

De vraag naar beveiliging van particulieren door particulieren is de afgelopen jaren aanzienlijk gegroeid. Op deze vraag is gereageerd met sterke groei van bestaande beveiligingsorganisaties, maar ook met oprichting van een groot aantal nieuwe particuliere organisaties. Beide groepen maken bij hun werk gebruik van middelen (elektronische apparatuur, voertuigen e.d.) die bij het tot stand komen van de thans geldende voorschriften inzake de toelating van particuliere bewakingsdiensten niet of nauwelijks bekend waren. De ontwikkeling van met name de particuliere alarmcentrales en de particuliere geld- en waardetransportbedrijven is van recente datum. Beide vallen onder het bereik van artikel 1 van de Wet op de Weerkerpsen. Immers, ook zij voldoen aan de daar gegeven omschrijving «iedere organisatie van particulieren, welke gericht is op of voorbereid tot het in onderling verband verrichten van of deelnemen aan hetgeen tot de taak behoort van weermacht of politie in de handhaving van de uit- en inwendige veiligheid en van de openbare orde en rust». Het uitvoeringsbesluit van deze wet, het Koninklijk besluit van 2 juli 1938 (Stb. 247), bevat behalve bepalingen over weerkerpsen in meer eigenlijke zin (landstorm, burgerwachten) ook een paragraaf (§ V), tot dusver getiteld «Particuliere bewakingsdiensten». Die bestrijkt de particuliere nachtveiligheidsdiensten (nieuwe naam volgens het ontwerp-besluit: particuliere beveiligingsbedrijven) en de particuliere bedrijfsbewakingsdiensten (nieuwe naam: particuliere bedrijfsbeveiligingsdiensten); voorts een niet-gespecificeerde categorie «andere particuliere bewakingsdiensten».

Het ontwerp-besluit geeft nu ook de particuliere alarmcentrales en de particuliere geld- en waardetransportbedrijven een eigen plaats in de regeling. Teneinde de ontwikkeling van nog weer nieuwere soorten van organisaties in elk geval te kunnen blijven opvangen en er de toelating van te kunnen blijven reguleren is wederom een restpost opgenomen, «overige particuliere beveiligingsorganisaties».

Evenals de reeds eerder geregelde beveiligingsbedrijven en bedrijfsbeveiligingsdiensten vinden de twee nieuwe categorieën, nl. de alarmcentrales en de transportbedrijven, hun taak met name in de feitelijke handhaving van de veiligheid van personen en goederen. Hierbij is, door stijging van de personeelskosten, steeds meer de behoefte ontstaan om alarmeringsapparatuur niet alleen als hulpmiddel bij personele bewaking te laten gebruiken, maar zelfs in de plaats van personele bewaking te laten treden.

Voor alle onder § V vallende organisaties, oude en nieuwe, geldt dat zij werken met middelen en methoden die zich snel ontwikkelen. Voor een overheidstoezicht daarop wordt daarom in het ontwerp-besluit een bredere basis gelegd dan tot dusver bestaat. Het stelsel van het ontwerp-besluit is op dit punt als volgt. Aan de Minister wordt opgedragen, een reeks vereisten te formuleren waaraan beveiligingsorganisaties bij de toelating moeten voldoen. De onderwerpen die deze vereisten kunnen betreffen worden in het ontwerp-besluit opgesomd. Teneinde te waarborgen dat de organisatie ook na toelating aan die algemene vereisten blijft voldoen wordt tevens bepaald dat deze normen als voorschrift aan iedere toelating verbonden zullen zijn. Er is dus een reeks standaardvoorschriften. Vervolgens noemt het ontwerp-besluit een aantal gezichtspunten waaronder de Minister daarenboven de aanvraag om toelating zal hebben te beoordelen; dit kan op zijn beurt leiden tot het opnemen van bijzondere voorschriften in de beslissing tot toelating. Deze gezichtspunten raken voor een gedeelte onderwerpen waaromtrent ook algemene vereisten kunnen worden gesteld; aldus is er ruimte voor het stellen van extra-eisen ten aanzien van het betrokken aspect als de aard van de voorgenomen activiteit van de organisatie daartoe aanleiding geeft. Ook afgezien daarvan geldt, dat de scheiding tussen de algemene vereisten en de ad hoc te stellen eisen niet volstrekt is. Wanneer de bestuurspraktijk inzake het stellen van de eisen ad hoc en het opnemen van bijzondere voorschriften vaste normen oplevert, zal de Minister deze kunnen rangschikken onder de algemene vereisten en zullen zij als standaardvoorschriften kunnen gaan fungeren.

Wij zijn voornemens de totstandkoming van een, voorshands voorlopig en tijdelijk, adviescollege te bevorderen, dat de Minister terzijde kan staan bij zijn toelatings- en intrekingsbeleid, met inbegrip van de verdere ontwikkeling van de algemene vereisten.

Tegen beslissingen van de Minister inzake toelating en intrekking staat tot dusver beroep op de Kroon open. Het ontwerp vervangt dit door beroep op de Afdeling rechtspraak van de Raad van State, optredend krachtens de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeschikkingen. Daarbij is mede overwogen dat de artikelen 11 en 12 van de Wet Arob voorzien in eventuele behandeling van het tot de Afdeling rechtspraak gerichte beroepschrift als bezwaarschrift; in dat geval zal volledige heroverweging van de afwijzende beschikking door de Minister plaatsvinden, waarna eventueel alsnog het oordeel van de Arob-rechter kan worden gevraagd. Over de ontvankelijkheid van het beroep op de Afdeling rechtspraak zal van geval tot geval door de Afdeling worden geoordeeld.

Tot verstrakking van het overheidstoezicht op de particuliere beveiligingsorganisaties, en tot precisering van de regeling door vermelding van de alarmcentrales en de geld- en waardetransportbedrijven, is geadviseerd door de «Werkgroep bewaking en beveiliging door particuliere organisaties». Deze werkgroep (voorzitter mr. J. J. Kroeskamp) werd in 1974 door de ambtsvoorganger van de eerste ondergetekende ingesteld en heeft in 1975 een interimrapport, in 1977 haar eindrapport uitgebracht. Beide rapporten zijn indertijd openbaar gemaakt. De werkgroep adviseerde tot de thans voorgestelde wijziging van het Koninklijk besluit van 1938, in afwachting van de totstandkoming van nieuwe formele wetgeving die meer op het onderwerp «beveiligingsorganisaties» is toegesneden dan de Wet op de weerkorpsen. De bestudering van die wetswijziging is ter hand genomen.

Artikelen

Artikel 1, tweede lid. De verschillende hierboven bedoelde particuliere instellingen werden in de uitvoeringsregeling tot dusver aangeduid met de verzamelnaam «particuliere bewakingsdiensten». Het ontwerp noemt ze «particuliere beveiligingsorganisatie». De term «organisatie» sluit beter aan bij het woordgebruik van de Wet op de weerkorpsen; de term «beveiliging» drukt uit dat de geboden bescherming meer dan bewaking bevat. De nieuwe verzamelnaam keert terug in § V.

Artikel 17. Het eerste lid is, behoudens de naamswijziging van de organisaties, gelijk aan het bestaande artikel 17, eerste lid. In het tweede lid zijn onder c en d de nieuw vermelde alarmcentrales en transportbedrijven te vinden. Ten einde in de snel groeiende beveiligingsbranche enig overzicht te brengen is van elk der vier in artikel 17 genoemde categorieën van organisaties een omschrijving opgenomen. De verdwijning van de aanduiding «nachtveiligheidsdiensten» (voortaan: «beveiligingsbedrijven», onder a) accentueert dat de activiteiten van deze bedrijven tegenwoordig het gehele etmaal beslaan. Uit a is uitgezonderd het beroepsmatig ten behoeve van derden gelden en grote waarden in beperkte omvang vervoeren; de ondernemingen die zich hiermee bezighouden vormen een aparte categorie (d). Bij dit geld- en waardetransport moet voor het begrip «grote waarden van beperkte omvang» gedacht worden aan edelstenen, kunstvoorwerpen, grondstoffen voor de farmaceutische industrie, enz. Geschiedt dit geld- en waardetransport niet beroepsmatig voor derden, maar uitsluitend voor het eigen bedrijf, dan is, indien het bedrijf daarvoor een organisatie in het leven heeft geroepen, voor die organisatie een toelating als bedrijfsbeveiligingsdienst (b) nodig.

Bij «overige particuliere beveiligingsorganisaties» valt te denken aan lijfwachtorganisaties, detectivebureaus, en verder aan alles wat maar onder de termen van artikel 17, eerste lid, te brengen is zonder tot de categorieën van het tweede lid, onder a-d te behoren.

Artikel 18, eerste lid. Het ontwerp schrapte de mogelijkheid om voor onbepaalde tijd te worden toegelaten. De organisatie zal dus regelmatig aanvragen om hiernieuwde toelating moeten indienen. De toetsing aan de algemene en bijzondere vereisten die bij en krachtens het ontwerp-besluit geregeld zijn wordt derhalve stelselmatig herhaald, hetgeen een verscherping van het overheidstoezicht betekent. Nieuw is ook de eis dat het territorium waar de organisatie optreedt bij de toelating wordt vastgesteld. Van bijzonder belang is de verwijzing naar de categorieën van artikel 17, tweede lid. Deze verwijzing bewerkstelligt, dat eenzelfde bedrijf dat in meer dan één van die categorieën wil functioneren even zoveel afzonderlijke toelatingen nodig zal hebben, en dus ook voor elk van die categorieën afzonderlijk aan de bij en krachtens het besluit gestelde eisen zal moeten voldoen.

Artikel 18, tweede lid. Verwezen moge worden naar het in het algemeen gedeelte van deze toelichting over de algemene en bijzondere vereisten gezegde. Voor zover de vereisten voor toelating reeds los van het concrete geval te formuleren zijn dient de Minister ze krachtens artikel 18, tweede lid, te publiceren. Deze algemene vereisten zullen tevens automatisch als algemene voorschriften («voorwaarden», zegt de Wet op de weerkorpsen) aan de toelating verbonden zijn. De vereisten zullen niet meer, zoals volgens het bestaande uitvoeringsbesluit, de arbeidsvoorwaarden van het personeel kunnen betreffen; deze vermelding werd verouderd geacht. Toegevoegd is het legitimatiebewijs, ook de verslaglegging. Ten aanzien van dit laatste punt wordt nog opgemerkt, dat de verplichting en de vorm, waarin deze verslaglegging dient te geschieden, mede afhankelijk zijn van de juridische constructie waaronder de desbetreffende organisatie opereert.

Artikel 18, derde en vierde lid. Het derde lid noemt gezichtspunten waaronder de Minister een verzoek om toelating heeft te beoordelen, los van de algemene vereisten van het tweede lid. De opsomming is ruim, zowel wat onderwerpen als wat bewoordingen betreft. Over de verhouding tussen het tweede en derde lid van artikel 18 is gesproken in het algemeen gedeelte van deze toelichting. Eisen van meer permanente aard zullen krachtens het vierde lid als bijzonder voorschrift aan de individuele toelatingen kunnen worden verbonden.

Artikel 18, vijfde lid. Ook tegen een intrekking zal beroep open staan bij de Afdeling rechtspraak van de Raad van State.

Artikel 18, zesde lid. Deze bepaling beoogt de doelmatige uitvoering van de voorgestelde regeling te vergemakkelijken. Een wijziging van een voorschrift, behorende tot de hierboven besproken algemene vereisten, zal overigens voor alle toegelaten organisaties gelijkelijk moeten gelden.

Artikel 21 bevat overgangsrecht. Ingevolge het bestaande artikel 18, eerste lid, waren geen nachtveiligheidsdiensten voor onbepaalde tijd toegelaten zodat hiermede in de overgangsbepaling ook geen rekening behoefde te worden gehouden.

De Minister van Justitie,
J. de Ruiter

De Minister van Binnenlandse Zaken i.,
J. de Ruiter

De Minister van Defensie,
Scholten